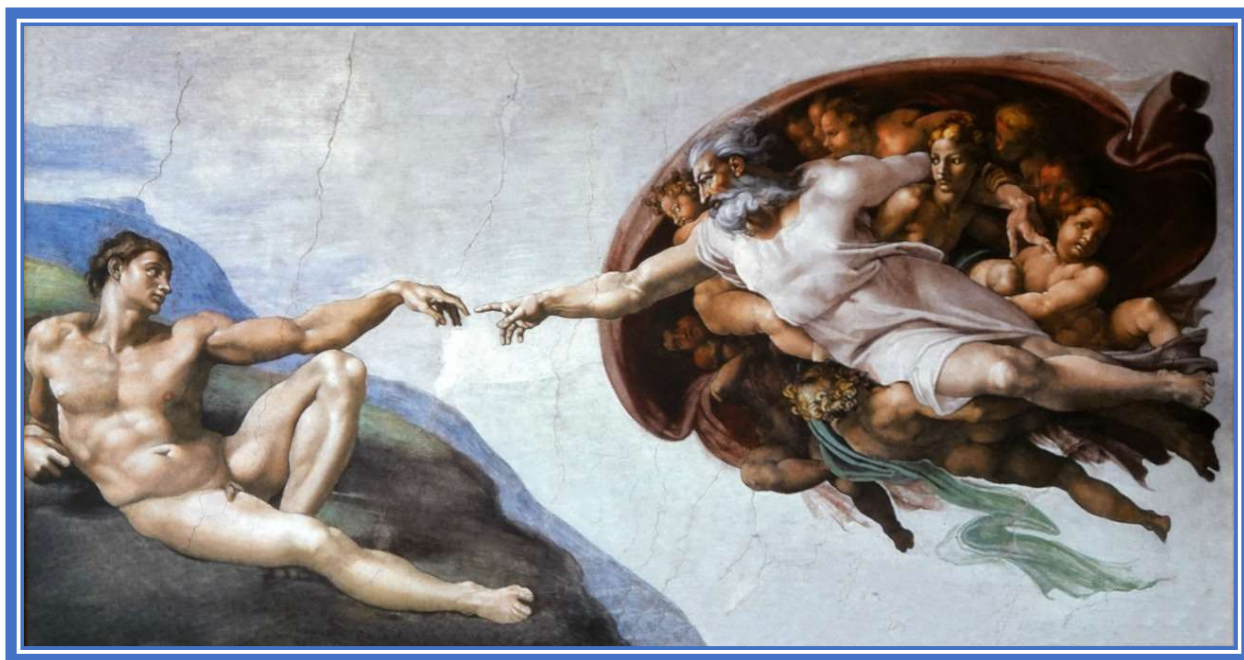

Skapelsens krona

Av Tomas Stacewicz

2008, 2025 © Tomas Stacewicz. Alla rättigheter förbehållna.

Jag anser människan vara skapelsens krona, ett av syftena med skapelsen med en särskilt utmätt roll såsom väktare eller förvaltare av naturens frukter. Detta innebär dock inte att vi får betvinga oss och suga ut naturen utan att vi helt enkelt är satta att överse dess utveckling mot en mer harmonisk helhet.

Att vara satta som förvaltare av naturen inbegriper ett ansvar, ett ansvar som vi såsom mänsklighet i dag faller till korta. Vi sviker vår ursprungliga uppgift och måste ändra vårt förhållningssätt och inse på ett högre plan eller i ett större perspektiv vår (gudomliga) uppgift. Det är också sant att naturen sköter sig själv och oberoende av mänskligheten (ehuru agiterat av en gudomlig kraft) men samtidigt har människan möjligheten att få henne att överskrida sina egna begränsningar genom intervention av *Ars Regia*, den Konungliga Konsten – Alkemin.

Vidare skänker människans förmåga till andlighet och moral, samt hennes förnuft, ett extra värde i förhållande till djur-, växt- och mineralriket. Sannerligen utgör människan en syntes av dessa tre riken och bildar dessutom ett fjärde rike, människoriket. Det är dessutom endast människan här på jorden som har potential att nå det femte tillståndet, *homo spiritualis*.

Jag tror att Gud existerar och att vi är Guds avbild. Det innebär att människan, till skillnad från andra arter, är den mest perfekta avbilden av världen i övrigt. Gud är hela existensen och såsom i ett hologram så utgör vi ett universum i miniatyr, ett *minutum mundum*. Därför har människan en särställning hos Gud ty genom oss betraktar Gud världen. Det är också endast vi som kan betrakta Gud på ett medvetet sätt. Detta förhållande erinrar om Smaragdtavlans devis ”Det som är ovan är som det som är nedan, och det som är nedan är som det som är ovan” – vilket sammanfattas i lagen om korrespondenser eller förhållandet mellan *mikrokosmos* och *makrokosmos*.

Gud älskar hela sin skapelse. Men Gud, Kraften, Ljuset, Alltet (eller vad man väljer att kalla det) har givit oss en särskild ställning med ett speciellt mandat. Därav infinner det sig en hierarkisk ställning och därför en skillnad arter och rikena (de fyra ovan nämnda) emellan. Jag kan dock inte tala för Gud angående om människan såsom art är mera värd än någon annan här på jorden, och tror knappast att det existerar någon egentlig värde-åtskillnad på ett gudomligt plan. Jag tror ärligt talat inte att Gud kategoriserar och värderar på samma sätt som vi människor. Allting har sitt syfte i det stora hela; ta bort en sak och helheten skulle gå förlorad.

Men jag är samtidigt övertygad om att människan står i en högre hierarkisk ställning inför Gud än de andra tre rikena (djur, växter och mineraler). Detta inbegriper dock också ett större ansvar. Detta föranleder även en större frustration eller besvikelse från Guds sida (om vi för ett ögonblick låtsas att Han tänker och känner som en människa). Kanske därför Gud i Genesis ångrar sig människan såsom skapelse?

Jag jämnställer dock ”värde” med andlighet och moral. Men detta går till dags dato endast att tillämpa på människan då djuren är aspiritueella och amoraliska. Med det så menar jag inte att de inte har något andligt värde. Med det menar jag att de ännu i sin evolution saknar tillräcklig medvetenhet för att kunna bilda sig några moraliska föreställningar och föreställningar om andlighet. Det är möjligt att vissa av våra närmaste släktingar bland primaterna kan uppvisa vissa tecken på detta, men därom tvistar de lärde.

Men min personliga inställning är att jag värderar ett människobarn mer än exempelvis en mink; jag skulle kunna offra mitt eget liv för en annan människa, men knappast för en mink. Ur ett moraliskt och pragmatiskt perspektiv förstår jag ärligt talat mig inte på människor som kan göra denna åtskillnad och t.o.m. är villiga att döda andra män-

niskor för att kunna rädda djuren från fångenskapet i en minkfarm. Men jag inser att Gud inte behöver göra det samma bara för att jag gör en sådan omvänd åtskillnad mellan djur och människor.

Jag tror att Gud ser att allt hänger ihop och helheten är större än summan av alla delar. Han har dock satt de olika delarna i sin skapelse i olika roller med olika uppgifter. Vissa av dessa roller är mer betydelsefulla i den gudomliga planen än andra, men alla har en viktig roll att fylla för att det stora hela skall kunna fungera. Sedan om detta innefattar en värdering från Guds sida är det ingen som kan sja någon om. Jag tror personligen att Gud står bortom mänskliga uppfattningar om gott och ont, belöning och straff; dvs. värderingar. Jag tror att Gud är den ultimata pragmatikern som ser olika saker för vad de är och den nytta de gör i skapelsen. Värderingar hör troligtvis till den mänskliga sfären. Därför säger jag att jag värderar olika arter i förhållande till varandra, inte att Gud gör det nödvändigtvis. Jag ser den mänskliga arten som extra betydelsefull med en särskild uppgift och ställning i skapelsens hierarki.

Sedan för att problematisera det hela. En art kan på en individuellt plan upplevas som betydelselöst, såsom spindlar exempelvis i förhållande till en människa. Men samtidigt är de såsom art på grund av sin kvantitet extremt viktiga för den ekologiska balansen. Skulle de plötsligt dö ut hade naturen stått inför en ekologisk katastrof. Det hade knappast varit en katastrof för naturen om mänskligheten hade dött ut (snarare tvärtom skulle många lägga till). Så i ett rent materialistiskt perspektiv är spindlar en viktigare art än människan. Men på ett andligt plan har mänskligheten en annan och i ett annat perspektiv en viktig roll och hyser en mer fundamental plats jämfört med spindlarna.

En enskild individ hos människosläktet kan göra en stor skillnad för hela vår Värld. Se exempelvis på religionsstiftare och förlösare såsom Jesus Kristus, Mohammed och Buddha, eller filosofer såsom Sokrates, Platon, Aristoteles, Descartes, Voltaire eller Karl Marx, eller vetenskapsmän såsom Isaac Newton, Sigmund Freud eller Albert Einstein, eller - för att tala om mer mörka kapitel i mänsklighetens historia - despoter såsom Josef Stalin och Adolf Hitler. Det är det som skiljer ut mänskligheten såsom art från djuren; EN människa *kan* göra skillnad.

Detta sista antagande är således en kvalitativ bedömning. Den förra (med spindlarna) var kvantitativ. Skillnaden mellan en enstaka spindel och en människa blir således ännu mera tydlig. Samtidigt om vi hade stått inför randen till en ekologisk katastrof för att spindlar såsom art hade dött ut så hade å andra sidan den andliga evolutionen troligtvis stannat av eftersom det hade fått digra konsekvenser även för människan såsom biologisk art.

Sålunda är detta inga enkla frågor det finns tydliga svar om rätt och fel. Jag har ovan enbart fört mitt resonemang utifrån rent andligt perspektiv, men naturligtvis är även den materialistiska en viktig och legitim aspekt att ta i beaktande, ty såsom nedan (material) så ock ovan (anden). Spindlar (och alla andra arter) har således en särskild plats i Guds hjärta då de är livsviktiga för evolutionen i sin helhet (både materiell och andlig). Men detta oaktat har människan en särställning i skapelsen såsom förvaltare och medskapare. Denna idé utgör en grundföreställning inom den esoteriska humanismen.

Fines.

Försättsbladets konst: *Adams skapelse* av Michelangelo (1510)